

Desperta poble

Sons de lluit reverdegen l'esperit que pacientment espera la nova florida. Melodies ignotes s'escampen i amb frenesi topen amb el rostoll que collressecat pels mals vents i tamborinades, deixà la vella i esquifida collita.

Al compàs de música sensible, dolça i penetrant, l'alba inicia el nou dia, mentre que no molt lluny, darrera mateix de les serralades bressolejants, s'amaga l'última rialla de la tenebrosa boira, que amb la seva grisor color de mofeta empedernit, ens privava del raig lluminic en tots els camins.

Desperta poble! Vulgues bruyir-te la pell amb aquest color roig de cel ponent. Deixa la cendra i el tremolor, és l'hora del reviscolament, puix que en dring subtil i enacerat, va escampant i sembrant alhora la grana de l'esperada promoció, el generós braç de la florent cultura.

I amb la guspira que nia dintre teu, aviva el foc, i amb la força del teu braç forja la rella, doncs és l'hora que amb el nervi del teu puny, remoguis tota la terra erma i mal cultivada d'aquest ric feixar que és el mirall de tot un poble.

Desretlla't i solca a fons! Mira endavant, aquesta és la consigna. L'laura ben dret, ja que les ratlles paral·leles mai es destorben ni s'impossibiliten les unes a les altres.

L'esperit s'eixampla quan comprova que l'esforç, és la seva nodridora d'un benestar dolç, que molt bé pot comparar-se la sucositat del fruit amb el rendiment d'una intel·ligència ben conreada.

Socors Roig Internacional

Davant l'estimable iniciativa presa per uns companys de la localitat, de formar en el nostre poble una secció més, adherida a les innombrables ramificacions en què compta la formidable organització esmentada en l'encapçalament d'aquest modest treball, m'atreveixo a escriure per a col·laborar, amb el meu granet de sorra, aprofitant les hores de lleure, per a donar foment a la gran obra de reivindicació iniciada en el nostre poble com en tots els pobles d'arreu d'Ibèria.

Socors Roig Internacional!... És el títol que reuneix tota la fermesa d'un clam: el clam a la llibertat! El clam magnànim que han proferit i profereixen tots els homes i tots els pobles, tots aquells que lluiten i sofreixen i que senten alhora dintre el seu si, tota la fermesa de la rebel·lió. La noble rebel·lió de l'ideal impulsada per l'esperit de la justícia.

Es aquell crit que es propaga més enllà de les fronteres; que no té límits ni té races, només una: la raça humana. Que no té colors ni banderes, només una: la Bandera de la Llibertat.

Es el símbol sota el qual s'apleguen

tots aquells que han sentit i senten sobre les arrugues del seu front junyit, la viva cremor regalimosa de la suor com a pa de cada dia

Socors Roig Internacional! És on els homes refonen les seves banderes i les seves ideologies per a forjar-ne una de compacta: una ideologia i una bandera, la sublim unificació que és la suprema simbolització de la victòria. La victòria d'una massa que vol seguir endavant i que per llei de la raó i la força no admet obstacles, perquè sap vence'ls.

Companys: en els moments transcendents en què vivim, es juga el nostre pervindre; qui no té un parent, té un amic, allí arrossegant-se pel fang de les trinxeres, on si no som avui podrem ésser demà. Malgrat les hores angoixoses, pròpies del moment, no ens manca un plat, ni un llit, ni ens estem de tancar la porta quan és la nit i els llençols frescos i amables ens ofrenen la dolcesa del repòs, encara que pensant però, que darrera aquella porta queda tot un món, malgrat la nit d'hivern, el vent udolant i el fred punyent, que lluita en la tenebra per

la llum més clara que l'home ha somniat .. I hem de recordar que allí al front, uns companys es batèn per una causa que és la nostra. Que no els manca un plat, perquè primer l'estalviarem nosaltres, però si que no tenen, moltes vegades, el llit que curosament els preparava la mare o la muller, ni l'escalf de la llar, ni el dolç repòs que tant es mereixen, sinó que tenen el sol fangós, barreja d'aigua i sang, sang de moltes vides perdudes, xops malgrat el fred que gela la sang dintre les venes, sota la pluja i sota el plom, desafiant a la mort per la vida; per la vida d'una nova societat més justa, més plena de llum i de nous camins, i que la viuran potser els covards i els dèbils, més que aquells que se l'han guanyada fins despreciant tot allò que el record plorarà tota una vida.

Companys: la victòria és nostra, hom diu, però dormir sobre llorers és suïcida. L'enemic vetlla; cerca totes les oportunitats per a tirar per terra tot allò que ha estat la màxima ambició de la nostra vida i que costa la sang de moltes generacions passades.

Si uns companys són al front, hem de donar-los la màxima col·laboració establint una intensíssima tasca de reconstrucció. Cal que siguin dos els fronts de combat. Que la reraguarda no sigui tal. Cal transformar-la en un front intensísim per la nova estructuració de la societat.

Això, companys, jo ho deia abans de partir cap al front. Quan, veritablement, jo desconeixia en pràctica això que és la guerra. Avui ja l'he vista la guerra. Ja sé que és el drama monstruós.

Jo, en compliment de les meves funcions, he petjat la línia de foc. He vist per aquestes serralades aragoneses, homes que amb el fusell a la mà, fent cara a les inclemències del temps, rígids com el marbre, esguarden, escudrinant en la fosca de la nit, totes les accions de l'enemic, disposats a plantar-li cara i a seguir endavant empesos per tota la força de la seva missió sagrada.

He vist homes que per la seva edat deurién ocupar el lloc que els pertany, entre els seus néts infants i he vist infants que deurién ocupar el seu lloc vora els seus avis, que sacrificant-se, despreciant generosament el caliu sagrat que els donava vida, han pujat amb les ar-

mes, fent-se forts pels parapets, i els veureu fermes, com escatint amb la seva fortitud la fermesa de les muntanyes, esguardant l'horitzó enmig de la tenebra, en espera de la nova albada, d'aquella albada que potser no veuran perquè la nit els sorprendrà en el més florit de la seva vida...

Companys, no tothom ha d'ésser al front. Ho sé. A la reraguarda també es combat. Hi ha companys que sense les armes també efectuen una labor pràctica i fructífera, organitzant els centres de producció; organitzant la vida social. Al front llauran la terra; a la reraguarda la sembren.

Organitzeu-vos segons les necessitats i les noves característiques d'una societat moderna.

Ací a Castellar, hi ha representació del Socors Roig Internacional. Allí, trobareu companys que oblidant la seva procedència i matis ideològic (tan necessari avui) recordant solament que són homes i que com a homes han d'ésser lliures, us acolliran fraternalment i amb mútua ajuda i col·laboració, contribuïren a fer que això que avui sembla un despreciable femer, demà, sigui l'orgull de tota una generació nova, floreixent i pròspera.

Pel S. R. I.
E. SALAVERD

Montalban, 1 febrer 1937.

Advertiment: En el present escrit, es notará que aquest fou començat a Castellar i que per voler de les circumstàncies, acabat al front de guerra.

Bateria de Cuina

de les millors marques

les trobareu a la Llauneria

M. Rovira - MAJOR, 49
TELEFON 20

Els llibres són uns amics que no traïcionen i si el llibre és bo, mai es cansarà a les teves consultes, i si l'abandones resignadament esperarà el dia en què amb tot desinterès pugui servir-te.

Cançó de l'amor de cada dia

Pel caminet del pensament
tu vas i vénis cada moment
i el cor et guia;
a la teva ombra ha reposat
el meu amor que no és ingrát
a l'harmonia.

Dins de la font del sentiment
s'ha assaciat àvidament
l'ànima nostra...
Junts, cavalcant la llum del cor,
hem recercat son ric tresor
sota el blau sostre.

I l'hem trobat
encara innat
rera el portell de nostra vida:
Ara l'amor serà infinit
dintre del pit
i no viuràs engelosida.

AMAT GOSALBES

Del llibre pròxim a publicar-se «VAIXELL EN RUTA».

PERFILS

Pensaments que no passen mai de moda

II

Dels deu als vint anys, tot és de color de rosa; dels vint als trenta, és de color verd; dels trenta als quaranta, morat; i dels quaranta per amunt, ja quasi tot és negre. Quatre colors naturals, que no són però, permanents.

Odis, renyines personals, baixes passions, enveges de veïnat, murmuracions emboscades, etc., són impulsos derrotistes que coven les intel·ligències mesquines. Generalment, es delaten aquestes, a simple vista, amb la manera de comportar-se, amb la mirada, amb el gest, amb l'afany d'intrigar, i amb la negació rotunda a tota cooperació generosa.

Fracassen els mals intents i triomfen les nobles causes. Una idea altruista germinarà nous adeptes; una convicció nefasta suscitarà nous dolors.

Si una persona no freqüenta els llocs als quals concorre la majoria, li diuen que és una persona orgullosa. Cert. Té l'orgull de no ésser un número més; i té la pretensió de no voler-se contagiar dels defectes de la majoria. Suposa que el seu voluntari apartament li fa reconèixer que amb els defectes propis ja en té prou.

Si anant per un camí, per politesa i educació saludes al passant que trobes i aquest no et contesta, no pensis pas que sigui un sord; pensa més exactament que és un mal educat.

Veureu un home que cava i una dona que arrenca herba, posem per cas. Dues coses ben simples i lícites mentre ho facin a casa seva i sense molestar a ningú. Doncs així i tot, també hi haurà qui ho criticarà. Desitjarien, segurament, que aquell home anés al cafè i aquella dona anés al cine, també posem per cas. Però llavors, és segur que igualment serien objecte de noves crítiques.

Aquella teoria de «les capitals devoren els seus homes», ha de sustentar-se paral·lela a aquella altra d'«els pobles foragiten els seus fills».

Les característiques principals de l'home responsable, són la tàctica, la disciplina i la generositat.

Un obcecat té perdó, que un rebel no.

Causa més estralls i perjudicis un ignorant rancuniós, que no pas un intel·ligent amb malícia. El primer embesteix de traïdor; el segon executa cara a cara.

La negligència en el d'oure significa una obstrucció. Ni emboscats ni derrotistes. La norma de l'home social ha d'ésser treball i dignitat.

Existeixen esperits obtusos que tenen la mania de les esmenes. Quan constaten una iniciativa, una consigna o un avís, oïten a palesar la seva insuficiència, aplicant el seu derrotisme amparats en l'anonimat. Farien més bona tasca procurant cultivar la seva intel·ligència, mostrant públicament els fruits de la mateixa.

Mira el món amb el cor despert. Tot temps és bonança. La joventut pot ésser eterna sustentant un ideal. I aquest, procura cultivar-lo tenint a prop una dona, un llibre i un camí.

J. VIVES I BORRELL

Anècdotes

En les Corts que seguiren a les Corts Constituents, presidia una sessió Nicolau Maria Rivero.

Amb motiu de certa discussió, sovintejaven els avalots, i sols se sentien crits i imprecacions.

Rivero agitava furios la campaneta, però no podia imposar l'ordre. Per fi, després de donar uns quants cops de puny damunt la taula, digué:

—Senyors diputats: Tingueu, almenys, la virtut del silenci, si voleu ésser dignes de que jo us presideixi.

Cert escriptor satíric sol·licita del rei Lluís Felip de França indulgència en la condemna que se li havia aplicat per haver posat en solfa als seus ministres.

—Tu en tens la culpa—li digué el rei.—Si sols m'haguessis censurat a mi, estic segur de que els meus ministres t'haurien deixat tranquil.

El cèlebre actor anglès Sullivan, representava el «Ricard III» en un teatre de barriada de la capital d'Anglaterra. Arribà el moment de la famosa imprecació: «¡Un cavall, un cavall! ¡El meu regne per un cavall!» En sentir això un graciós del públic li cridà:

—No t'accontentaries amb un ase, Sullivan?

—Sí—li replicà l'actor.—Espera'm a la porta de l'escenari.

El càustic escriptor anglès G. Bernard Shaw fou convidat a una soíree en la que tingué lloc la presentació d'un novell violinista. Aquest no respongué a l'espectació, puix ho féu bastant malament. Però la senyora de la casa no es desanimà, i tota somrient anà a preguntar a l'escriptor què li havia semblat el violinista.

—Trobo que s'assembla molt a Paderewsky—féu l'escriptor.

—Però, si Paderewsky no és violinista?

—Per això dic que s'hi assembla molt!

Molière era molt amic del cèlebre advocat Fourcroy, home famós per la capacitat dels seus pulmons i veu terrible.

Certa nit, mentre sopaven, trobant-se en un convit començaren a discutir, Fourcroy, amb els seus crits apagava totalment la paraula del comediògraf. Però Molière, prenent-s'ho a les bones, digué a l'advocat:

—No és possible de tenir raó contra un gargamelló com el vostre!

Lluís XIV odiava sense saber perquè, els barrets grisos.

Enric II, que tenia una gran afició als gossos petits, no podia quedar-se sol en una habitació amb un gat.

El mariscal Brize li produïa un atac de nervis en veure una llebra.

ELS NOSTRES COL·LABORADORS

Espeleologia a Sant Llorenç del Munt

La Cova del Frare

Aquesta cova, està a la part occidental de la muntanya de Sant Llorenç del Munt, a sobre Can Pobla; degut a la vegetació que hi ha al davant de la seva entrada, fa que sigui quelcom de difícil de trobar, quasi no hi ha camí per anar-hi i en comparació a altres coves d'aquesta muntanya, és relativament poc visitada.

Són tres forats junts desiguals d'uns 3 metres de diàmetre que s'utilitzen d'entrada, els quals per espaiós pas aproximadament als 12 metres donen a una cambra central. En aquesta són solament dues les galeries que continuen, la que està en la part esquerra (entrant) és la més curta, de principi és estreta i alta, però als 4'80 metres el pas va estrenyent-se molt més, acabant-se en un petit forat als 9'80 metres (això és comptant des de la cambra central al final).

L'altra galeria, o sigui la de la part dreta (entrant) és la més important de la

cova; des del centre de la cambra al final té 42 metres de llargada, la seva entrada és d'una alçada de 1'80 metres per 2'50 metres d'ampla, en què segueix un bon curs amb grans dimensions fins que el pas va estrenyent-se poc a poc, després torna eixamplar-se considerablement, però obligant a passar a quatre grapes; als 10 metres després d'aquest recorregut recobra les dimensions primitives, tenint una amplada de 3'50 metres per 1'30 metres d'alt, continuant a bastant més, es presenta el pas accidentat i amb alguns pèlacs, això és a poc abans del final. Aquí té la galeria 2'80 metres d'ample per 2 metres d'alt, dividint-se dues rames i per un pas molt estret arriben al final molt sobtadament als 8 i 5 metres de la bifurcació respectivament.

El total recorregut per les diferents galeries d'aquesta cova, és de 88'50 metres.

D'aquesta cova, cal donar la seva importància per les boniques i curioses estalactites, quals es troben precisament ben conservades en l'última galeria esmentada. Es força d'admirar també, les tres entrades per l'originalitat en què es presenten.

Aquesta investigació fou efectuada el 22 de març de 1936, amb els companys Angel Graner, Antoni Muñoz, Josep Ribas, Enric Torner; el plànol anà a càrrec de Feliu Carreras; tots del «Centre Excursionista del Vallès» de Sabadell.

M'és plaent de remarcar que en aquella data no hi trobarem en el seu interior quasi gens d'aigua.

FRANCESC GOSALBES I CASTANÉ

NOTICIARI

EL REPARTIMENT D'UTILITATS

Des de principis d'aquesta setmana que es passa al cobrament a domicili dels rebuts del repartiment d'utilitats corresponent a l'any 1936, el qual no s'havia cobrat en el seu temps degut a les circumstàncies anormals en què vivim.

Es de creure que tots els veïns se'n faran càrrec i sabran correspondre al justificat prec del Consell Municipal en el sentit de fer efectiu l'import de tot l'any en una sola vegada per exigir-ho així l'economia Municipal.

LES TARGES DE RACIONAMENT

Degudament assessorats, podem avançar als nostres llegidors que a partir de demà dissabte, seran repartides a domicili les noves targetes de racionament, les quals estan molt ben acurades; la coberta de les mateixes és construïda sistema carnet per tal de tenir més resistència i

per consegüent de força durada; els fulls interiors són canviabls i actualment n'hi haurà per un termini de dos mesos.

Per tal de sufragar les despeses originades per la confecció de les mateixes, es cobrarà tan solament el preu just de cost, el qual deurà fer-se efectiu al rebre la tarja.

SUICIDI

Ahir, aproximadament a les 7 del vespre, es suïcidà en el seu propi domicili, el veí Joan Leopoldo Pedro, de 72 anys d'edat, vidu, utilitzant a l'efecte una corda que es lligà al coll i penjant-se en el ferro d'una cortina existent a la seva cambra.

Qui se n'adonà i per consegüent rebé la terrible impressió, fou un nét seu, quan es disposava a portar-li quelcom que cada dia tenia costum de portar-li quan se n'anava a dormir, el qual tot seguit i amb un fort esglai cridà als familiars, quins pogueren constatar la terrible desgràcia.

Denunciat el fet al Jutjat Popular, aquest s'hi personà prest ordenant l'aixecament del cadàver i el seu trasllat al dipòsit del Cementiri Municipal, on avui aquesta tarda s'ha practicat l'autòpsia i l'enterrament.

Es desconeixen els mòbils que determinaren a l'interfecte a prendre tan extremada resolució.

Deplorem el fet i desitgem als seus familiars la resignació necessària.

PLANS DE CASAMENT

En el tauler d'edictes corresponent al Jutjat Popular, hi trobem fixats els següents plans de casament:

Aureli Codina Llobera amb Carme Estebanell Rodés, ambdós veïns d'ací i Antoni Bellès Pelechà, veí de Cabanes (Castelló) amb Bonsuccés Pelechà Roca, veïna de la present.

NAIXEMENTS

Dia 16.—Joan Rafi Porrera, fill de Rossend i Maria-Angela.

Dia 17.—Llibertat Marquès Bros, filla d'Antoni i Josepa.

La nostra més cordial enhorabona als pares i demés familiars.

DEFUNCIO

Dia 21.—Miquel Valls Bossa, casat, de 44 anys.

Traslladem als seus apenats familiars el nostre més sentit condol.

TORN DEL RAM D'ALIMENTACIO

Prosseguint el torn establert pel ram d'alimentació, el pròxim diumenge, li pertany restar obert de 8 a 1 del matí, el següent establiment:

Joan Romen - Carrer Major.

La satisfacció depèn de la qualitat

PLOMES ESTILOGRÀFIQUES

de funcionament perfecte

LLAPIS I GOMES

de les més acreditades marques nacionals i
estrangeres

TINTES

de les cases Waterman i Pelikan

RIBERA, impressor

Puig de la Creu, 3 — Telèfon 17 — Castellar del Vallès

Llegiu i propagueu

“La Farga”

Setmanari
Castellarenc